

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією Київського
національного університету
технологій та дизайну

«04» травня 2026 протокол № 5

Голова приймальної комісії

Галія БЕСЛЯЛОВА

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

**для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізація С1.01 Економіка
освітня програма Міжнародна економіка**

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету
економіки та управління

від «17» квітня 2026 р.
протокол № 8

Тетяна ВЛАСЮК

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економіки

від «10» квітня 2026 р.
протокол № 22-25/26

Поліна ПУЗИРЬОВА

Київ 2026

ВСТУП

Метою фахового іспиту є встановлення рівня навчальних компетентностей абітурієнтів, задля формування їх рейтингового списку та конкурсного відбору для навчання за програмою підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини у Київському національному університеті технологій та дизайну.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом освітньої програми «Міжнародна економіка», вступники повинні мати ступінь вищої освіти «бакалавр» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Завданнями фахового вступного іспиту є:

- перевірка розуміння вступником програмного матеріалу професійної підготовки в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими дисциплінами;
- оцінювання здатності вступника до творчого використання набутих знань;
- аналіз уміння студента сформулювати своє ставлення до конкретних проблем економіки та організації бізнесу.

До програми вступного іспиту включені 4 модулі, що охоплюють 4 обов'язкові дисципліни циклу професійної підготовки бакалавра, а саме: **«Економічна теорія», «Економіка для бізнесу», «Мікро- та макроекономіка», «Міжнародна економіка».**

Зазначені модулі дозволяють комплексно оцінити рівень теоретичної і практичної підготовки вступників, визначити ступінь освоєння основних професійних навичок, необхідних для продовження навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

У кожному варіанті завдань інтегруються матеріали певного функціонального спрямування з різних дисциплін. При цьому органічно поєднуються теоретичні, прикладні питання та матеріал прикладного характеру, що дає можливість виявити знання й уміння використовувати категорійний апарат, методи обґрунтувань і розрахунків за окремими функціями фахівця з економіки.

На запропоновані завдання екзаменаційного білету слід відповідати чітко, робити обґрунтовані висновки за одержаними результатами і, за необхідності, розробляти рекомендації.

Порядок проведення фахового іспиту визначається Положенням про приймальну комісію КНУТД.

1. ОПИС ОСНОВНИХ МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ

МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Економічна теорія як наука. Виникнення та основні етапи розвитку економічних знань. Предмет економічної теорії. Методи економічних досліджень. Економічні закони. Функції економічної теорії. Економічні потреби та теорія споживчої поведінки. Економічні потреби суспільства їх суть і структура. Економічні блага. Закон зростання потреб. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація. Корисність товарів і послуг. Закон спадної граничної корисності. Суть та структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок. Економічна ефективність використання ресурсів та її показники. Форми організації суспільного виробництва. Генезис форм господарства. Товар і його властивості. Теорії вартості та їх різновиди. Закон вартості, його сутність та функції. Власність, її сутність, форми і місце в економічній системі. Власність як економічна категорія. Структура власності, її типи, види і форми. Реформування відносин власності на сучасному етапі розвитку України. Економічні системи суспільства. Сутність, цілі і основні структурні елементи економічної системи. Типи економічних систем. Економічний кругообіг в умовах ринкової економіки. Принципи ринкової економіки. Сутність і еволюція грошей. Походження та суть грошей. Функції грошей як загального еквівалента. Грошовий обіг і його закон. Грошова система. Валютні курси. Конвертованість валют. Ринок і механізм його функціонування. Поняття ринку і умови його функціонування. Механізм ринкового саморегулювання. Попит, пропозиція та ринкова ціна. Еластичність попиту і пропозиції. Структура та принципи класифікації ринків. Конкуренція і монополія у ринковій економіці. Загальна характеристика сучасних економічних учень Еволюція сучасної економічної теорії. Соціально-економічний розвиток провідних країн західної Європи та США наприкінці ХІХ - першої третини ХХ ст. Об'єктивні умови виникнення неокласичного напрямку. Об'єктивні передумови появи кейнсіанства. Критика Дж. М. Кейнса положень класиків. Основні ідеї книги Дж. М. Кейнса «Загальна теорія зайнятості, процента і грошей». Історичне й теоретичне підґрунтя становлення інституціональної теорії. Зміна парадигми історичної школи на сучасному етапі. Розвиток неокласичної традиції. Еволюція неокласичних поглядів у ХХ ст. та на початку ХХІ ст. Порівняльна характеристика шкіл мікроекономічного аналізу: австрійської, кембриджської, американської, математичної. Неокласичні теорії економічного зростання (Р. Солоу і Дж. Мід) та неокласичний синтез (П. Самуельсон, Дж. Хікс). Сучасні ідеї неолібералізму. Розвиток монетарної теорії. Розвиток кейнсіанської традиції. Основні течії сучасного кейнсіанства. Виникнення альтернативних варіантів кейнсіанства. Характерні риси неокейнсіанства. Неокейнсіанські теорії економічного зростання (Р. Харрод, Є. Домара). Криза кейнсіанства в другій половині 70-х рр. ХХ ст. Особливості методології посткейнсіанства. Нове кейнсіанство (Дж. Стігліц і В. Грінвальд). Інституціональний напрям. Концептуальні положення та основні течії ХХ ст. Особливості методології

сучасних інституціональних підходів. Неоінституціональна економіка. Економічна теорія прав власності (А.Алчан, Г.Беккер, Г.Демсець, Р.Коуз). Теорія трансакційних витрат (О.Вільямс). Теорія людського капіталу. Теорія суспільного вибору (Д.Б'юкенен, Е.Доунс, М.Олсон). Соціально-інституціональні технократичні теорії. Сучасні теорії мікроекономічного аналізу нобеліантами. Сучасна методологія мікроекономічного аналізу. Теорія оптимального розподілу ресурсів. Теорія контрактів. Теорія ринків з «асиметричною інформацією». Теорія ігор у моделюванні бізнес-процесів і конфліктів. Теорія економічного управління межами фірми. Сучасні теорії макроекономічного аналізу нобеліантами. Особливості предмета та методології сучасних макроекономічних досліджень. Теорія економічної політики на основі впливу очікувань суспільства на розвиток економічних процесів. Дослідження в галузі економічної організації (Е.Остром, О.Уільямсон). Теорія ринкової влади та інші теорії в мікροаналітичних дослідженнях. Поведінкова економіка. Історичні передумови виникнення поведінкової економіки. Типи моделей поведінки людини. Модель обмеженої раціональності. Модель перемінної раціональності. Нестандартні переваги. Нестандартні стратегії прийняття рішення. Вибір в умовах невизначеності та ризику. Соціальні, когнітивні, емоційні, психологічні фактори прийняття рішення. Поведінкова теорія фірми. Основні ідеї твору Ричарда Талера «Нова поведінкова економіка».

МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІКА ДЛЯ БІЗНЕСУ

Особливості функціонування підприємств у сучасних умовах. Підприємство як структурна одиниця національної економіки і провідний суб'єкт бізнесу. Підприємство як структурна одиниця національної економіки і провідний суб'єкт бізнесу. Особливості господарської діяльності та господарські відносини в Україні. Підприємство, як організаційна форма господарювання. Характеристика видів, функцій та особливостей сучасної діяльності підприємств в Україні. Види підприємств, їх організаційно-правові форми. Економічна характеристика підприємства. Формування статуту підприємства. Юридично-правова база діяльності підприємств в Україні. Зовнішнє середовище господарювання підприємства. PEST-аналіз діяльності підприємства. SWOT-аналіз діяльності підприємства. Аналіз галузі та ринку. Структура і управління підприємством. Загальна та виробнича структури підприємства. Методи управління та їх класифікація. Основні засоби та виробнича потужність підприємства. Ефективність використання основних засобів. Амортизація основних засобів. Виробнича потужність підприємства та її розрахунок. Оборотні кошти підприємства. Ефективність використання оборотних коштів підприємства. Шляхи ефективності використання оборотних коштів підприємства. Нормування оборотних коштів. Оптимізація виробничих запасів. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці. Розрахунок чисельності робітників, необхідних для виконання виробничої програми підприємства. Оплата праці на підприємстві. Визначення приросту виробництва продукції за рахунок підвищення продуктивності праці. Інтелектуальний капітал бізнесу. Аналітичний огляд напрямів формування інтелектуального

капіталу бізнесу. Вплив штучного інтелекту на інтелектуальний капітал бізнесу. Правовий захист інтелектуальної власності в Україні. Інвестиційна діяльність підприємства. Розрахунок економічної ефективності проекту. Методи оцінки доцільності (ефективності) інвестиційного проекту. Шляхи активізації інвестиційної діяльності підприємства в умовах цифровізації економіки. Витрати підприємства і ціни на його продукцію. Розрахунок собівартості продукції (робіт, послуг). Резерви зниження витрат на підприємстві. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання. Дохід та прибуток, як основні фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання. Точка беззбитковості та запас фінансової міцності підприємства. Шляхи підвищення прибутковості діяльності підприємства. Економічна безпека підприємства. Нормативно-правове законодавство щодо забезпечення економічної безпеки підприємств в Україні. Інтегральна оцінка економічної безпеки підприємства. Економічна безпека та промисловий шпіонаж.

МОДУЛЬ 3. МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІКА

Предмет і метод мікроекономіки. Аналіз попиту та пропозиції. Еластичність попиту та пропозиції. Теорія поведінки споживача. Мікроекономічна модель підприємства та теорія виробництва. Індивідуальний та ринковий попит. Теорія виробництва. Витрати виробництва. Ринок досконалої конкуренції. Монополістичний ринок. Олігополія. Ринок монополістичної конкуренції. Утворення похідного попиту. Предмет, методи та функції макроекономіки. Роль держави в економічному кругообігу. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Макроекономічна нестабільність: циклічність та безробіття. Державна політика зайнятості населення. Інфляція та антиінфляційна політика. Соціальні та економічні наслідки інфляції. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. Мультиплікативна зміна ВВП. Бюджетно-податкова політика. Способи фінансування бюджетних дефіцитів. Грошовий ринок та монетарна. Грошово-кредитне регулювання економіки. Макроекономічна рівновага на товарному та грошовому ринках. Рівновага в моделі IS-LM. Механізм зовнішньоекономічної діяльності: зовнішньоекономічна політика. Аргументи на користь та проти політики протекціонізму. Моделі відкритої економіки. Результати фіскальної, грошової та зовнішньоторговельної політики при плаваючому обмінному курсі. Економічне зростання. Модель Р.Солоу. Золоте правило нагромадження.

МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Поняття і сутність світового господарства і міжнародних економічних відносин. Предмет, мета та завдання курсу «Міжнародна економіка». Ознаки світової економіки. Відмінності між національним та світовим ринками. Світова економіка. Світове господарство. Фактори виробництва. Сутність міжнародних економічних відносин. Світова економіка: основні етапи та сучасні особливості розвитку. Етапи розвитку світової економіки. Розвиток

економічної науки. Цивілізаційні процеси в економіці. Сучасні особливості економічного зростання. Об'єкти та суб'єкти світового господарства. Об'єкти та суб'єкти світової економіки. Роль промислово розвинених країн в світовій економіці. Класифікація країн за рівнем економічного розвитку. Відкритість національної економіки та економічна безпека. Відкритість національної економіки. Показники національної економіки. Поняття та основні аспекти безпеки. Взаємозалежність та економічна безпека країн. Безпека за умов глобалізації. Безпека за умов глобалізації. Ресурсна безпека країн. Енергетична безпека країн. Група країн, що розвиваються. Нові індустріальні країни, нафтодобувні країни, найменш розвинені країни. Поняття та особливості розвитку країн, що розвиваються. Нові індустріальні країни. Нафтовидобувні країни. ОПЕК. Найменш розвинені країни. Міжнародний поділ праці – основа розвитку сучасного світового господарства. Міжнародний поділ праці. Форми міжнародної спеціалізації. Класифікація поділу праці. Міжнародна конкуренція. Міжнародна міграція робочої сили. Світовий ринок та міжнародна торгівля. Міжнародна торгівля. Основні показники зовнішньої торгівлі. Етапи розвитку міжнародної торгівлі. Теорії в класичній економіці. Порівняльні та абсолютні переваги в міжнародній торгівлі. Свобода торгівлі та протекціонізм. Джерела та аргументи протекціонізму. Інструменти торговельної політики. Методи державного регулювання міжнародної торгівлі. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Трансфертне ціноутворення. Економічні наслідки митних тарифів. Нетарифні методи торговельної політики. Світова організація торгівлі. Міжнародний рух капіталу. Сутність, форми та причини міжнародного руху капіталу. Світові фінансові ринки та їх структура. Світові фінансові центри. Світові валютні системи (Паризька, Генуезька, Бреттон Вудська, Ямайська) та валютного курсу. Види валют. Фіксований валютний курс. Політика керованого плавання. Фактори формування валютних курсів. Валютні ринки. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс. Поняття, суб'єкти та особливості міжнародних розрахунків. Сучасні платіжні системи та засоби зв'язку суб'єктів міжнародних розрахунків. Сутність та структура платіжного балансу. Економічна рівновага платіжного балансу. Фактори впливу на стан платіжного балансу. Регулювання платіжного балансу. Міжнародна передача технологій. Поняття, етапи, канали та форми міжнародної передачі технологій. Ліцензійна торгівля. Нові проблеми регулювання питань інтелектуальної власності. Інтеграційні процеси в світовому господарстві. Міжнародна економічна інтеграція: поняття, причини виникнення, розвитку. Розвиток інтеграційних процесів в Західній Європі. Європейський Союз. Інтеграційні процеси в Азії, Африці, Америці. Сутність та економічні аспекти глобальних проблем. Стабільність, рівність можливостей та людський розвиток. Переваги на шляху до освіти. Міграція населення. Зростання населення. Проблеми природних ресурсів. Глобалізація світової економіки. Міжнародні економічні організації. Міжнародні економічні організації системи організації об'єднаних націй (ООН). Спеціалізовані установи ООН. Світовий банк. Роль, функції та інституції світового банку. Значення МВФ в сучасному світі. Критика МВФ.

2. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ВСТУПНИЙ ІСПИТ

МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Представники якого напрямку в економічній науці вважали торгівлю джерелом багатства нації.
2. У чому сутність методу абстракції.
3. Які зміни зумовлює розвиток інформаційного суспільства у відносинах власності.
4. Який спосіб закріплення прав власності за суб'єктами можна вважати в сучасних умовах основним.
5. Що є головною ознакою сучасної змішаної економіки.
6. Що в основу свого вчення ставили монетаристи.
7. Надайте одне із найважливіших завдань економічної теорії.
8. Що в основу свого вчення ставили марксистки.
9. Який вигляд має матеріально-практична функція економічної теорії.
10. Що означає термін «аналіз».
11. Яка мета економічної теорії.
12. Яке з положень правильно характеризує структуру суспільного способу виробництва.
13. Що в основу свого вчення ставили маржиналісти.
14. Хто вперше показав, як ринки організують економічне життя.
15. Що означає термін «синтез».
16. Яка структура продуктивних сил.
17. Яке з положень комплексно розкриває основні функції економічної теорії.
18. В чому суть «Неокласичного синтезу».
19. Чи можна ототожнювати поняття «Економікс» та «Політична економія».
20. Що є об'єктом економічної теорії.
21. Що в основу свого вчення ставили кейнсіанці.
22. На основі яких даних здійснюється процес емпіричної перевірки.
23. Який закон належать до групи загальних законів.
24. Що в основу свого вчення ставили меркантилісти.
25. Який метод пізнання не використовує економічна теорія.
26. Що означає термін «дедукція».
27. Що в основу свого вчення ставили фізіократи.
28. Чи може існувати суспільство не виробляючи духовні і матеріальні блага.
29. Для якої форми виробництва характерні такі риси: замкненість, універсалізація праці, прямі економічні зв'язки між виробництвом і споживанням.
30. Що є предметом угод у товарному виробництві.
31. Як формулюється закон вартості.
32. Коли економісти говорять про раціональність, що вони мають на увазі.
33. Що відбувається, коли присутній процес інфляції.
34. Що таке споживча вартість як економічна категорія.
35. Чим є гроші, коли вони виконують функцію засобу обігу.

36. Яку назва має процес повернення до попередньої купівельної сили грошових знаків.
37. Яка властивість товарів робить їх порівнюваними.
38. Що відбувається, коли присутній процес дефляції.
39. Що таке мінова вартість як економічна категорія.
40. Який метод належить до методів антиінфляційного регулювання.
41. Які фахівці належать до біржових посередників.
42. Товарне виробництво поділяється на які основні види.
43. Що таке інфляція.
44. Що таке споживчі товари.
45. Якої функції НЕ виконують гроші.
46. Які властивості має товар.
47. До яких товарів належать медикаменти.
48. Що виступає соціально-економічним наслідком інфляції.
49. Які гроші були обрані на роль загального еквівалента в ХІХ столітті.
50. Коли почало розвиватись капіталістичне товарне виробництво.
51. Які фізичні особливості послуги.
52. Чим зумовлена поява паперових грошей.
53. У чому полягає головна економічна доцільність грошей.
54. Що таке товар, як економічна категорія.
55. Який чинник прямо пропорційно впливає на кількість грошей, необхідних для обігу.
56. Як споживачі голосують за виробництво того чи іншого товару.
57. Які гроші виконують функцію утворення скарбів.
58. Які нові види грошей з'явилися в обігу.
59. Чому гроші мають всезагальну здатність до обміну.
60. Що обумовлює існування всередині товарного виробництва двох його основних різновидів - простого і капіталістичного.
61. Які форми вартості передували появі грошей.
62. Які фундаментальні питання вирішує ринкова економіка.
63. Яке з положень комплексно розкриває основні функції економічної теорії.
64. В якому з положень неправильно названа структура методу економічної теорії.
65. Назвіть найпростіший елемент діалектичного методу дослідження.
66. У чому сутність категорії «потреби».
67. Дайте визначення, яке правильно характеризує соціальні потреби.
68. Дайте правильне визначення сутності економічних інтересів.
69. Що є найбільш загальним критерієм економічного прогресу.
70. Назвіть закон, який виражає найбільш загальну основу економічного прогресу.
71. Яка ознака є головною, відмінною рисою натурального господарства.
72. Чим визначається кількісний аспект вартості товару.
73. Який вид конкуренції виходить з того, що одну й ту саму потребу споживача можна задовольнити по-різному?
74. Яка монополія виникає внаслідок об'єктивних причин, коли попит на

- певний товар чи послуги найкраще задовольняється однією або кількома фірмами?
75. Вкажіть найбільш повний та правильний перелік суб'єктів ринкової економіки.
 76. Яка монополія виникає на основі закономірного господарського розвитку, коли підприємці зуміли завоювати монополістичне становище на ринку?
 77. Яка теорія визначає вартість товару за співвідношенням попиту і пропозиції на них в процесі обміну?
 78. Яка теорія вартості оцінює вартість товару залежно від затрат суспільно необхідного продукту на їх виробництво?
 79. Яка теорія вартості визначає вартість товару за витратами на їх виробництво?
 80. Що є механізмом дії закону вартості?
 81. В яких формах здійснюється грошовий обіг?
 82. Яка інфляція характеризується раптовим стрибком цін, зумовленим збільшенням під впливом інфляційних очікувань суспільного попиту населення на споживчі товари, товаровиробників - на сировину та засоби виробництва?
 83. За якої форми вартості безліч товарів обмінюється на якийсь один товар, і цей товар стає загальним еквівалентом?
 84. Що не входить до кейнсіанських заходів стимуляції економіки.
 85. Теорія граничної продуктивності розглядає як фактор.

МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІКА ДЛЯ БІЗНЕСУ

1. Основні засади господарської діяльності підприємств України.
2. Підприємство та підприємництво. Цілі та завдання підприємства.
3. Підприємство як відкрита економічна система.
4. Зовнішнє середовище функціонування підприємств.
5. Класифікація підприємств.
6. Майно підприємства та джерела утворення майна підприємства.
7. Сутність і функції процесу управління.
8. Методи і моделі управління підприємством.
9. Організаційні структури управління підприємством.
10. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
11. Державне регулювання діяльності підприємств.
12. Умови функціонування ринку. Структура та інфраструктура ринку.
13. Продукція, її властивості та класифікація.
14. Вартісні показники обсягу виробництва.
15. Планування реалізації і виробництва продукції.
16. Поняття та класифікація капіталу підприємства.
17. Поняття та класифікація основних засобів підприємства. Оцінка основних засобів.
18. Знос та форми відтворення основних засобів.
19. Поняття та методи нарахування амортизації. Амортизаційна політика підприємства.

20. Показники ефективності використання основних засобів.
21. Поняття та класифікація оборотних коштів підприємства.
22. Нормування оборотних коштів. Показники ефективності використання оборотних коштів.
23. Планування оборотних коштів підприємства.
24. Поняття та структура персоналу підприємства. Планування персоналу підприємства.
25. Продуктивність праці та методи її вимірювання.
26. Продуктивність праці та фактори її зростання. Планування продуктивності праці на підприємстві.
27. Значення та зміст, основні завдання наукової організації праці.
28. Сутність та функції заробітної плати, організації заробітної плати на підприємстві.
29. Форми та системи оплати праці на підприємстві.
30. Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності.
31. Поняття та види нематеріальних ресурсів підприємства.
32. Поняття та склад операційних витрат підприємства. Класифікація операційних витрат підприємства.
33. Охарактеризуйте види діяльності підприємства.
34. Що таке собівартість продукції? Які чинники впливають на її зниження?
35. Що таке калькуляція? Охарактеризуйте статті калькуляції.
36. Поясніть розподіл витрат на прямі і непрямі, постійні і змінні, прості і комплексні.
37. Що таке беззбитковий обсяг виробництва та як він визначається?
38. Охарактеризуйте індексний метод зниження собівартості продукції.
39. Зміст обчислення та порядок розробки кошторису виробництва.
40. Калькулювання собівартості продукції. Методи калькулювання собівартості продукції.
41. Шляхи зниження собівартості продукції. Планування собівартості продукції.
42. Сутність ціни та чинники ціноутворення в ринкових умовах господарювання.
43. Цінова політика підприємства. Ціноутворення на підприємствах легкої промисловості.
44. Сутність та види прибутку. Формування чистого прибутку підприємства.
45. Показники рентабельності продукції і підприємства.
46. Дайте визначення ціни та охарактеризуйте функції ціни в умовах ринкових відносин.
47. Які чинники впливають на формування ціни підприємства? Охарактеризуйте чинники мікросередовища.
48. Охарактеризуйте чинники макросередовища, які впливають на формування ціни.

49. Які існують методи ціноутворення та які з них найчастіше використовуються на підприємствах легкої промисловості в сучасних умовах?
50. Які чинники впливають на зростання прибутку підприємства?
51. Що таке рентабельність? Охарактеризуйте показники рентабельності продукції та виробництва.
52. Сутність, типи і принципи прогнозування. Методи прогнозування бізнесу.
53. Економічна безпека бізнесу та її цілі. Характеристика основних складових економічної безпеки.
54. Напрями організації економічної безпеки на підприємстві. Функції служби безпеки підприємства.
55. Розкрийте сутність поняття ближнє (мікро-) середовище діяльності підприємства.
56. Розкрийте сутність поняття дальнє (макро-) середовище діяльності підприємства.
57. Розкрийте сутність поняття ринок та ринкова інфраструктура.
58. Наведіть приклади видів ринків продукції та послуг.
59. Перелічіть методи оцінки зовнішнього середовища підприємства?
60. В чому полягає сутність методу SWOT-аналіз?
61. В чому полягає сутність методу PEST-аналіз?
62. В чому полягає сутність методу SNW-аналіз?
63. Сутність поняття «інфраструктура ринку» та її основні елементи.
64. Методи і моделі управління підприємством.
65. Організаційні структури управління підприємством.
66. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
67. Що таке виробнича і загальна структура управління підприємством?
68. Охарактеризуйте основні функціональні підрозділи великого підприємства.
69. Розкрийте сутність функції мотивація?
70. Надайте визначення та охарактеризуйте форми науково-технічного прогресу.
71. Що розуміється під інтенсифікацією економічного розвитку?
72. Поясніть сутність та класифікацію інвестицій.
73. Охарактеризуйте види структури капітальних вкладень.
74. Охарактеризуйте показники економічної ефективності заходів, спрямованих на технічне переоснащення виробничого цеху (заміну обладнання на більш продуктивне).
75. Надайте визначення інвестиційного проекту.
76. Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів.
77. Сутність виробничого процесу. Класифікація різновидів виробничих процесів.
78. Структуризація виробничого процесу.
79. Наукові принципи організації виробничого процесу.
80. Які бувають форми організації виробництва? Які їх переваги?
81. Характеристика основних методів організації виробництва.

82. Які існують типи виробництва.
83. Інтелектуальний капітал та його складові.
84. Нематеріальні активи бізнесу.
85. Методика оцінки ефективності інвестиційних проектів.
86. Конкуренція. Сутність, функції, форми. Закон конкуренції.
87. Роль державного регулювання конкурентних відносин на ринку України. Антимонопольне законодавство України.
88. Конкурентоспроможність організації: понятійний апарат.
89. Конкурентні переваги: сутність, роль, їх типізація.
90. Система показників якості продукції та сервісу споживачів товарів на конкретному ринку.
91. Який існує взаємозв'язок категорій «економічна безпека підприємства» та «ризик»?
92. Що ви розумієте під терміном «міжнародна економічна безпека»?
93. Розкрийте сутність поняття економічна безпека країни?
94. Характеристика сучасних умов бізнесу.
95. Поняття про бізнес-моделювання.
96. Основні типи бізнес-моделей підприємства.
97. Сутність, типи і принципи прогнозування. Методи прогнозування бізнесу.
98. Поняття економічної трансформації підприємства.
99. Різновиди структурних змін та їх характеристика.
100. Реструктуризація підприємства та її види.

МОДУЛЬ 3. МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІКА

1. Предмет мікроекономіки.
2. Методи мікроекономічного аналізу.
3. Обмеженість ресурсів та безмежність потреб.
4. Аналіз попиту та пропозиції.
5. Ринок: сутність, умови функціонування, позитивні і негативні сторони.
6. Попит. Функція попиту. Зміна обсягу попиту і зміна попиту в цілому.
7. Пропозиція. Функція пропозиції. Зміна обсягу пропозиції і пропозиції в цілому.
8. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.
9. Еластичність попиту і пропозиції.
10. Оцінка та прогнозування наслідків змін ринкових умов.
11. Теорія поведінки споживача.
12. Корисність. Функція корисності.
13. Крива байдужості. Карта кривих байдужості.
14. Гранична норма заміщення.
15. Визначення рівноваги споживача.
16. Індивідуальний та ринковий попит.
17. Ринковий попит і надлишок споживача.
18. Теорія виробництва. Виробництво та виробнича функція.
19. Виробництво в довгостроковому періоді та ефект масштабу.
20. Сутність виробничих витрат та їх види.

21. Витрати в короткостроковому періоді.
22. Витрати в довгостроковому періоді.
23. Визначення та умови формування ринку досконалої конкуренції.
24. Попит на продукцію конкурентної фірми.
25. Короткострокова та довгострокова рівновага на ринку досконалої конкуренції.
26. Досконала конкуренція та ефективність.
27. Монополія. сутність та умови існування.
28. Монопольна влада. Різновиди монополії.
29. Попит, сукупний дохід, граничний дохід в умовах простої монополії.
30. Короткострокова та довгострокова монопольна рівновага.
31. Показники монопольної влади. Принципи ціноутворення в умовах монопольної влади.
32. Антимонопольна політика. Монопольна і конкурентна рівновага.
33. Олігополія: визначення, ознаки та причини виникнення.
34. Цінова війна: визначення, мета й наслідки.
35. Основні моделі олігополістичного ціноутворення.
36. Ринок монополістичної конкуренції.
37. Короткострокова рівновага фірми в умовах монополістичної конкуренції.
38. Довгострокова рівновага фірми в умовах монополістичної конкуренції.
39. Монополістична конкуренція та її ефективність.
40. Ринок факторів виробництва. визначення, функції та особливості.
41. Граничні витрати ресурсу і максимізація прибутку виробника.
42. Ринок факторів виробництва в умовах досконалої та недосконалої конкуренції.
43. Заробітна плата як ціна використання праці.
44. Вплив держави та профспілок на рівень заробітної плати та зайнятості.
45. Економічна рента на ринку праці.
46. Капітал як ресурс тривалого використання.
47. Дисконтування та інвестиційне рішення підприємства.
48. Формування рівноваги на ринку капіталу.
49. Ринок землі: сутність, попит та пропозиція на землю.
50. Земельна рента та її види.
51. Ціна землі як дисконтована вартість.
52. Зародження макроекономіки, як науки.
53. Об'єкт і предмет макроекономіки.
54. Національна економіка як цілісний організм.
55. Головні завдання макроекономіки. Економічна система як об'єкт макроекономіки.
56. Типи економічних систем: ринкова економіка, командно- адміністративна економіка, змішана економіка.
57. Основні риси економічних систем.
58. Суб'єкти змішаної економіки: домашні господарства, підприємства, держава та її функції в кругообігу.
59. Позитивна та нормативна макроекономіка.

60. Основні цілі економічної політики та їх врахування в макроекономічній науці.
61. Валовий національний продукт (ВНП), як макроекономічний показник і його розрахунок.
62. Система Національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва.
63. Сектори економіки як об'єкти макроекономічного рахівництва.
64. Макроекономічні показники в системі національних рахунків (СНР).
65. Суть і методи обчислення макроекономічних показників. чистий національний продукт (ЧНП), національний дохід (НД), особистий дохід (ОД), особистий дохід кінцевого використання (ОДКВ).
66. Номінальний та реальний ВВП. Індeksi цін, їх види та роль в обчисленні ВВП.
67. Ринок праці та безробіття.
68. Природний рівень безробіття. Закон Оукена.
69. Державне регулювання зайнятості.
70. Основні напрямки регулювання зайнятості. Державні програми сприяння зайнятості.
71. Економічна нерівність. Проблеми розподілу доходів. Крива Лоренца.
72. Диференціація доходів та бідність. Прожитковий мінімум.
73. Кругообіг ресурсів та продуктів в умовах ринкової економіки.
74. Сукупний попит, визначення сукупного попиту та відмінність від попиту на окремі товари. Крива сукупного попиту.
75. Нецінові фактори впливу на сукупний попит.
76. Сукупна пропозиція. Вплив товарних цін на сукупну пропозицію. Аналіз кривої сукупної пропозиції при різних характеристиках економіки.
77. Рівноважний рівень цін.
78. Вплив нецінових факторів сукупного попиту на рівень виробництва при знаходженні економіки на різних відрізках сукупної пропозиції.
79. Ринок грошей. Гроші та майже гроші. Кредитний ринок. Пропозиція грошей. Попит на гроші для угод і гроші як активи.
80. Роль банків у створенні додаткових грошей. Грошовий мультиплікатор.
81. Грошово-кредитне регулювання економіки.
82. Монетарна політика держави.
83. Грошово-кредитна політика у короткостроковому і довгостроковому періодах.
84. Інфляція та інфляційна політика держави. Рівень і темпи інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат.
85. Антиінфляційна політика держави. Антиінфляційні заходи в межах рестрикційної політики.
86. Необхідність державного регулювання цін. Закони в галузі ціноутворення.
87. Прямі та непрямі методи державного регулювання цін.
88. Державне регулювання цін як засіб досягнення певних цілей економічної політики.

89. Економічне зростання. Чинники та типи економічного зростання.
90. Циклічність економічного розвитку. Економічний цикл. Види циклів. Фази економічного циклу.
91. Споживання, заощадження та інвестиції. Функція споживання.
92. Суть та види бюджетно-податкової політики.
93. Метод «вилучення – ін'єкції». Метод «витрати – випуск».
94. Потенційно рівноважний ВВП. Рецесійний розрив. Рівноважний ВВП.
95. Фактично рівноважний ВВП. Фактичні сукупні витрати.
96. Сукупні видатки і потенційний ВВП.
97. Рецесійний та інфляційний розрив.
98. Держава в системі макроекономічного регулювання.
99. Суть, мета і принципи бюджетно-податкової політики.
100. Дискреційна та автоматична фіскальна політика.
101. Бюджетні дефіцити та надлишки. Способи фінансування бюджетних дефіцитів.
102. Механізм функціонування грошового ринку. Грошові агрегати.
103. Попит на гроші, його види.
104. Пропозиція грошей і мультиплікативне розширення депозитів.
105. Рівновага на грошовому ринку.
106. Грошово-кредитне регулювання економіки.
107. Податкова база. Податкова ставка.
108. Фіскальна політика. Чисті податки.
109. Джерела міжнародної торгівлі.
110. Номінальний та реальний обмінний курс.
111. Валютний ринок і фактори обмінного курсу.
112. Поняття платіжного балансу. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу.
113. Тарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі.
114. Нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі.
115. Макроекономічна рівновага невеликої відкритої економіки.
116. Поняття економічного зростання та його фактори.
117. Базова модель економічного зростання Р.Солоу.
118. Норма нагромадження і стан рівноваги.
119. Грошовий та депозитний мультиплікатор.
120. Інфляція як макроекономічне явище. Розрахунок темпу інфляції. Класифікація інфляції.
121. Соціально-економічні наслідки передбачуваної та непередбачуваної інфляції.
122. Валютно-фінансовий механізм. Гнучкий валютний курс.
123. Граничної схильності до імпорту.
124. Зовнішньоекономічна діяльність.
125. Міжнародні організації.

МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

1. Зміст поняття міжнародної економіки у широкому та вузькому розумінні.
2. Предмет міжнародної економіки. Ознаки міжнародної економіки.
3. Структура міжнародної економіки.
4. Назвіть основні чинники виникнення МЄВ. Основні форми МЄВ.
5. Розкрийте суть світового ринку та його структуру.
6. Охарактеризуйте еволюцію світового ринку.
7. Показники світової торгівлі.
8. Сутність діяльності ВТО (ГАТТ).
9. Роль демпінгу у міжнародній торгівлі.
10. Суть поняття «режим найбільшого сприяння».
11. Особливості міжнародного туризму.
12. Розкрийте вплив транспортних витрат на міжнародну торгівлю.
13. Назвіть причини і головні передумови міжнародної міграції.
14. Назвіть наслідки міжнародної трудової міграції для країн імміграції та еміграції.
15. Міжнародне регулювання міграційних процесів.
16. Назвіть основні форми вивезення капіталу.
17. Сутність прямих інвестицій.
18. Сутність портфельних інвестицій.
19. Особливості сучасного міжнародного фінансового ринку.
20. Основні причини міжнародного руху капіталу.
21. Що характеризують показники вивезення капіталу?
22. Методи залучення іноземного капіталу до розвитку національної економіки країни.
23. Сутність поняття світова валютна система, її основні елементи.
24. Назвіть основні принципи Бреттон-Вудської валютної системи.
25. Дайте характеристику Ямайській валютній системі.
26. Дайте визначення валютного ринку та вкажіть його суб'єктів.
27. Охарактеризуйте основні функції валютного ринку.
28. Що таке міжнародний кредит і які функції він виконує?
29. Принципи класифікації форм міжнародного кредиту.
30. Назвіть форми кредитування експортно-імпортних операцій.
31. Вкажіть призначення та охарактеризуйте діяльність МВФ.
32. Які організації об'єднує Світовий банк?
33. Охарактеризуйте основні напрями їх діяльності.
34. Назвіть регіональні європейські валютно-кредитні організації. Охарактеризуйте їх діяльність.
35. Вкажіть форми прояву міжнародних науково-технічних відносин.
36. Назвіть необхідні передумови для міжнародної інтеграції.
37. На які групи класифікуються країни світу за рівнем їх економічного розвитку?
38. Назвіть основні сучасні особливості соціально-економічного розвитку західноєвропейських держав.

39. Назвіть основні чинники, що зумовили швидке економічне зростання післявоєнної Японії.
40. Якими є основні соціально-економічні ознаки країн, що розвиваються.
41. Охарактеризуйте основні шляхи зовнішньоекономічної діяльності України.
42. Які форми та методи зовнішньоекономічного регулювання застосовуються Україною в сучасних умовах?
43. У чому полягає об'єктивна необхідність інтеграції України у світове господарство?
44. Охарактеризуйте напрями ефективної адаптації України до міжнародного поділу праці.
45. У чому суть глобальних проблем сучасності?
46. Рушійні сили і особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми.
47. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем.
48. Шляхи розв'язання глобальної продовольчої проблеми.
49. Глобальна ресурсоенергетична проблема.
50. Міжнародний тероризм як чинник загрози безпеці світовій економіці.
51. Чинники формування економічної єдності світу.
52. Поняття світової економіки та міжнародних економічних відносин.
53. Взаємозв'язок та різниця між світовою і національною економікою.
54. Основні показники розвитку національної економіки, її ступінь залучення в світову економіку.
55. Сучасні особливості розвитку світової економіки.
56. Суб'єкти світового господарства.
57. Держава як суб'єкт світового господарства.
58. Транснаціональні корпорації та їх роль у сучасній економіці.
59. Поняття економічної безпеки, міжнародної економічної безпеки, національної безпеки.
60. Сучасні світові проблеми економічної безпеки країн.
61. Аналіз впливу процесу глобалізації на економічний розвиток та безпеку.
62. Основні заходи по забезпеченню економічної безпеки окремих держав.
63. Актуальні питання економічної безпеки України.
64. Економічні війни. Причини та їх вплив на країни.
65. Міжнародний розподіл праці.
66. Диспропорції розвитку світового господарства.
67. Азія в світовому господарстві. Основні показники розвитку.
68. Африка. Основні показники економічного та соціального розвитку.
69. Україна у світових міграційних потоках.
70. Відкритість економіки. Визначення та індикатори оцінки відкритості економіки.
71. Європейський союз. Історія створення та розвитку.
72. МВФ, Світовий банк: цілі, структура, джерела фінансування та основні відмінності.
73. Міжнародні економічні організації. МВФ, МБРР.

74. Місце інтелектуальної власності у забезпеченні міжнародної передачі технологій, її об'єкти та форми.
75. Європейські інтеграційні процеси.
76. Екологічні проблеми суспільства.
77. Значення МВФ в сучасному світі.
78. Північноамериканська міжнародна економічна інтеграція.
79. Сучасні глобальні проблеми суспільства.
80. Економічна інтеграція країн Латинської Америки.
81. Інтеграційні процеси в Азії й Африці.
82. Диспропорції розвитку світового господарства, нерівномірність розподілу доходів, злидні, голод та неосвідченість.
83. Світова економіка та глобальні екологічні проблеми.
84. Роль та значення міжнародної торгівлі.
85. Державне регулювання зовнішньої торгівлі.
86. Ліцензійна торгівля.
87. Міжнародний рух капіталу: його суть та форми.
88. Проблеми зовнішньої заборгованості.
89. Поняття «міжнародна передача технологій», етапи, канали та форми міжнародної передачі технологій.
90. Структура та тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
91. Світові фінансові центри.
92. Поняття та види валютного курсу.
93. Особливості розвитку економіки Скандинавських країн.
94. Міжнародна конкуренція. форми, методи та основні тенденції розвитку.
95. Світова продовольча проблема.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ НА ФАХОВОМУ ВСТУПНОМУ ІСПИТІ

З метою оцінювання рівня знань студента в репродуктивному аспекті, тобто з метою з'ясування того, як студент засвоїв та спроможний відтворити набуті знання нормативного характеру, до складу екзаменаційних завдань включено:

- 1) розкриття одного теоретичного питання (до 50 балів);
- 2) визначення 5-ти економічних термінів (до 50 балів);
- 3) надання відповіді на 10 тестових завдань (до 50 балів);
- 4) одне практичне завдання/задача (до 50 балів).

1) При перевірці відповіді на теоретичне питання оцінюється рівень самостійності студента стосовно формулювання власного погляду на запропоновану проблему та визначається, чи здатний студент застосувати інноваційний, творчий підхід для розв'язання поставленого завдання. Для підсумкового оцінювання відповіді на теоретичні питання проблемного характеру використовуються такі критерії:

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
50	Правильна вичерпна відповідь на поставлене запитання, продемонстровано глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати свою відповідь, наведено приклади
40	В основному відповідь на поставлене питання правильна, але є несуттєві неточності
30	Відповідь на поставлене питання загалом наведено, але не має переконливої аргументації відповіді, характеристики певних об'єктів
20	Відповідь показує посереднє знання основного програмного матеріалу, містить суттєві помилки при трактуванні понятійного апарату
10	Відповідь на запитання неповна та містить суттєві помилки
0	Відповідь неправильна або відсутня

2) Основна мета оцінки визначення економічних термінів – визначити ступінь знання вступником матеріалу з конкретного питання, а також оцінити загальний рівень володіння вступником теоретичним матеріалом. Для оцінювання рівня відповіді на кожне завдання використовуються такі критерії:

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
50	Правильна вичерпне визначення на поставлене запитання, продемонстровано глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати свою відповідь, наведено приклади
40	В основному визначене виписане, але є несуттєві неточності
30	Визначення загалом наведено, але не має переконливої аргументації відповіді, характеристики певних об'єктів
20	Наведене визначення містить суттєві помилки при трактуванні понятійного апарату
10	Визначення неповне та містить суттєві помилки
0	Відповідь неправильна або відсутня

3) Основна мета оцінки визначення правильних відповідей на тестові завдання визначити ступінь знання вступником матеріалу з конкретного питання, а також оцінити загальний рівень володіння вступником теоретичним матеріалом. **Тестові завдання** в кількості **10 питань** подаються у закритій формі з одиничним вибором; за кожну правильну відповідь – 5 бали. Для оцінювання теоретичного завдання використовуються такі критерії:

5 балів	Вступник дав правильну відповідь на один тест
0 балів	Відповідь неправильна або відсутня на один тест

4) З метою оцінювання рівня знань, умінь та навичок студента в аналітико-прикладному аспекті, тобто для того, щоб з'ясувати здатність студента аналізувати запропонований матеріал та робити на базі цього аналізу самостійні висновки, до складу екзаменаційних завдань включено **одне практичне завдання - задача**. При перевірці розв'язання задачі оцінюється рівень володіння студентом нормативним матеріалом курсу та здатність до його використання в типових практичних ситуаціях, а також рівень умінь і навичок студента здійснювати техніко-економічні розрахунки щодо обґрунтування вибору рішень, які мають прийматися в типових господарських ситуаціях в діяльності підприємства.

Для оцінювання виконання практичного завдання використовуються такі критерії:

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
50	Правильний розв'язок завдання з повним викладенням порядку розв'язку та глибокою обґрунтованістю висновків за результатами розрахунків
40	Правильний розв'язок завдання з неповним викладенням порядку розв'язку або недостатньо глибокою обґрунтованістю висновків за результатами розрахунків
30	Неповне викладення порядку розв'язку завдання, наявні незначні арифметичні помилки, недостатньо обґрунтовані висновки за результатами розрахунків
20	Розв'язок завдання з допущенням кількох арифметичних помилок і неповним викладенням порядку розв'язку, відсутність висновків за результатами розрахунків
10	Частковий розв'язок завдання з неправильним обґрунтуванням порядку розв'язку
0	Завдання не розв'язано або розв'язано не вірно

УВАГА !!! Уразі використання заборонених джерел вступник на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

За підсумками фахового іспиту вступник може набрати від 0 до 200 балів включно. Загальна кількість балів отримана вступником переводиться викладачем у ECTS-оцінки та традиційні академічні оцінки за такою шкалою:

Загальні критерії оцінювання робіт

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180-200	A	відмінно
160-179	B	добре
150-159	C	
120-149	D	задовільно
100-119	E	
0-99	F	не склав

4. ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Навч. пос. 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 688 с.

2. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Макроекономіка : навчальний посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко, М. М. Теліщук [та ін.]. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. – 430 с. – (Серія «На допомогу студенту УДФСУ» ; т. 22).

3. Економічна теорія: навчальний посібник для самостійної роботи студентів / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Кліменко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 266 с.

4. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність: підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 412 с.

5. Економічна теорія: навч. посібник / С. І. Архієреєв [та ін.] ; ред. С. І. Архієреєв; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків: Іванченко І. С., 2020. – 230 с.

6. Основи економічної теорії: навч. посібник / С. І. Архієреєв [та ін.] ; ред. С. І. Архієреєв; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків: Іванченко І. С., 2018. – 120 с.

7. Основи економічної теорії: Навчальний посібник для студентів неекономічних спеціальностей вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації. – Житомир, 2004. – с.314.

8. Пилипенко Г.М. Економічна теорія. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 196 с.

9. Сучасні економічні теорії: 2-ге вид. перероб та доп. Навч. посіб. для самостійної підготовки до курсового та комплексного державного екзамену з економічної теорії / Н. П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін. - К. "Центр учбової літератури", 2015.

МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІКА ДЛЯ БІЗНЕСУ

1. Економіка і бізнес . підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми . Університетська книга, 2021. 316 с.

2. Економіка підприємства. підручник / за заг. ред. Л. Л. Ковальської, І. В. Кривов'язюка. Київ. Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

3. Економіка підприємства. підручник / за заг. ред. Л. Е. Ліпич. Луцьк . Вежа-Друк, 2021.

4. Економіка підприємства. Навч. посібник / А. І. Яковлев [та ін.] / ред. А. І. Яковлев, Л. С. Ларка ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текстові дані. – Харків, 2021. – 515 с.

5. Іванілов О. С. Економіка підприємства. підручник. К.. ЦНЛ,Л. Г. Мельника 2025.

6. Лазебник Л. Л. Економіка підприємства. Підручник / Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л. В. Слюсарєва // за заг. ред. Л. Л. Лазебник. – Ірпінь . Університет ДФС України, 2021. – 426 с.
7. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Петренко В. М. Економіка підприємства. навч. посібник. Вінниця. «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. С. 432.
8. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Петренко В.М. Економіка підприємства. навч. посібник. Вінниця. «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 2. С. 404.
9. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К. В. Економіка підприємства. навч. посібник. Київ. НаУКМА, 2018. 304 с.
10. Рогач С. М., Мірзоєва Т. В., Степасюк Л. М., Томашевська О. А. Економіка аграрних підприємств. Навч. посібник. Київ. ЦП «Компринт». 2020. 480 с.
11. Рогач С. М., Гуцул Т. А., Степасюк Л. М., Величко О. В., Суліма Н. М. Економіка підприємства. К. «ЦП «КОМПРИНТ». 2018. 389 с.
12. Филюк Г. М. Економіка підприємства. Тренінг-курс. навч. посібник. Київ. Київський університет, 2017. 191 с.
13. Юрченко Н. Б., Кравчук Р. С., Запухляк І. Б., Василик І. І. Економіка підприємства. навч. посібник. Івано-Франківськ. ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
14. Яркіна Н. М. Економіка підприємства . навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К.. Видавництво Ліра-К, 2017. – 596 с.
15. Мікроекономіка і основи бізнесу: навч. посібник / Ф. В. Абрамов [та ін.] ; ред. Н. Б. Решетняк; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків : ФОП Іванченко І. С., 2023. – 268 с.

МОДУЛЬ 3. МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІКА

1. Аналітична економіка. макроекономіка і мікроекономіка . підручник . у 2 кн. / за ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів. Априорі, 2020. Кн. 1. 123 с.
2. Базілевич В. Д., Базілевич К. С. Мікроекономіка . підручник. 6-те вид., переробл. Київ . Знання, 2023. 682 с.
3. Білецька Л. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. Білецька, В. Савич, О. Білецький. Київ . ЦУЛ, 2019. 688 с.
4. Верланов Ю. Ю. Мікроекономіка. навчальний посібник. Миколаїв . МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2022. 264 с.
5. Гриценко О. І. Мікроекономіка. навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ . КНУТД, 2023. 198 с.
6. Гронтковська Г.Е, Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум. Київ. Центр навчальної літератури, 2019. 418 с.
7. Зайченко В. В. Мікроекономіка. опорний конспект лекцій. Чернігів . НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 142 с.
8. Ігнатюк А. І. Мікроекономіка. теорія та практика. підручник. Київ . КНУ ім. Тараса Шевченка, 2024. 410 с.
9. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка . практикум. Одеса, 2020. 76 с.

10. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. Мікроекономіка . навчальний посібник. 4-те вид. Київ . Центр учбової літератури, 2022. 238 с.
11. Козакова, О. М. Макроекономіка : підручник / О. М. Козакова, Е. М. Забарна / Одес. нац. політехн. ун-т. – Херсон : Олді-плюс, 2018. – 428 с.
12. Лісовий А. В. Мікроекономіка. курс лекцій. Житомир . Житомирська політехніка, 2023. 180 с.
13. Макаренко М. І. М 15 Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с.
14. Макроекономіка. Мікроекономіка. практикум. Одеса, 2020. 76 с.
15. Макроекономіка: навч. посібник / С. І. Архієреєв [та ін.] ; ред. С. І. Архієреєв; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків: Іванченко І., 2019. – 216 с.
16. Макроекономіка: навч.-метод. посібник / С. І. Архієреєв [та ін.] ; ред.: С. І. Архієреєв, Н. Б. Решетняк ; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2016. – 104 с.
17. Маргасова В. Г., Виговська Валентина. Мікроекономіка. практикум для студентів економічних спеціальностей. Чернігів . ПНУ, 2022. 118 с.
18. Мартин О. М. Мікроекономіка. теорія, тести, задачі. Частина І. навчальний посібник. Львів . ЛДУ БЖД, 2021. 271 с
19. Мікроекономіка. Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків. УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
20. Мікроекономіка. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, – Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 67 с.
21. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
22. Мікроекономіка: підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с.
23. Ніколаєва О. М. Мікроекономіка . методичні вказівки до практичних занять. Харків . ХНУМГ ім.О. М.Бекетова, 2023. 64 с.

МОДУЛЬ 4. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

1. Архієреєв С. І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини : навч. посібник / С. І. Архієреєв, Н. М. Волоснікова, С. О. Климова ; за ред. проф. Архієреєва С. І. ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 234 с.
2. Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренніков Б. С., Сакалош Т. В. Міжнародна економіка: підручник / За ред. В. Г. Герасимчука. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2024. – 533 с.
3. Європейські стандарти бізнес-планування: навч. посібник / О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О. Д. Панова; Харків. нац. ун-т

міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. –Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 143 с.

4. Міжнародна економіка: підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко, Б. С. Серебренніков, Т. В. Сакалош ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 6,36 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. – 533 с.

5. Міжнародна економіка. Практикум: навчальний посібник / К.Ю. Величко, Г.А. Баламут. – Електрон. дані. – Х. : ДБТУ, 2023.

6. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / [уклад.: Н. О. Кушнір, О. І. Заяць]; ДВНЗ “Ужгород. нац. ун-т”, Ф-т міжнар. екон. відносин. - Ужгород: Ліра, 2023. - 358 с.

7. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – с.330.

8. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / А.І. Боярчук, Р.П. Огородник, І.А. Плющик, Н.М. Антофій, Н.Є. Федорова – Херсон, ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», – 2018. – 374 с.

9. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.

10. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. / Володимир Панченко, Наталія Резнікова; Маріупол. держ. ун-т, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т міжнар. відносин. - Київ: Білецький Р. Г. [вид.], 2025. - 468 с.

11. Architectonics of competitiveness of innovation-oriented enterprises in the context of international globalization / P. V. Puzyrova, O. O. Ananieva, M. O. Hofmann, V. V. Burmetskyi // Формування ринкових відносин в Україні. – 2024. – № 10 (281). – С. 23-31.

12. Olshanska O. V. Actual aspects of foreign economic activity and foreign economic relations in modern economic conditions / O. V. Olshanska, P. V. Puzyrova, O. V. Parashchak // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 21-28.

13. Puzyrova P. Methodological approaches to the formation and development of the economic potential of transnational corporations in conditions of turbulence and risk / P. Puzyrova, O. O. Pylypenko, Ye. L. Honcharuk // Формування ринкових відносин в Україні. – 2024. – № 9 (280). – С. 10-18.

14. Puzyrova P. V. Basic strategic directions for the entry of the enterprise into foreign markets / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, M. D. Herasymchuk // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 50-57.

15. Puzyrova P. V. Fundamentals of management and planning foreign economic activities of exportimport enterprises / P. V. Puzyrova, O. V. Khaliliaeva, S. O. Okhrimenko // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 10 (257). – С. 94-100.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

_____ Олександра ОЛЬШАНСЬКА
« ____ » _____ 2026 р.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ
на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Освітня програма «Міжнародна економіка»**

Варіант № 1

Завдання 1. Розкрити теоретичне питання (повна відповідь оцінюється у 50 балів):
Класифікація операційних витрат підприємства.

Завдання 2. Визначення економічних термінів (кожна правильна відповідь оцінюється у 10 балів):

1. Господарська діяльність.
2. Абсолютний приріст показника.
3. Планування.
4. Інвестиції.
5. Підприємництво.

Завдання 3. Для кожного тестового запитання обрати одну правильну відповідь із запропонованих варіантів (кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів):

1. Ознакою юридичної самостійності підприємства є те, що воно:
 - а) самостійно вирішує, що виробляти й у якій кількості;
 - б) самостійно вирішує, кому продавати вироблену продукцію;
 - в) має відокремлене майно та самостійний баланс;
 - г) самостійно визначає ціну, за якою буде реалізована вироблена продукція.
2. Яке співвідношення оборотних і необоротних активів є оптимальним для підприємства, основною діяльністю якого є торгівля:
 - а) 50% оборотні – 50% необоротні;
 - б) 90% оборотні – 10% необоротні;
 - в) 10% оборотні – 90% необоротні;
 - г) 60% оборотні – 40% необоротні.
3. План діяльності підприємства – це:
 - а) один з головних показників його діяльності;
 - б) система техніко-економічних показників діяльності підприємства, які підприємство передбачає досягти в майбутньому, програма його діяльності в плановому періоді;
 - в) система техніко-економічних показників, яких уже досягло підприємство за звітний період та результати аналізу;
 - г) немає правильної відповіді.
4. Основним постулатом теорії систем є:
 - а) первинність цілого як системи;
 - б) первинність елементів системи;
 - в) розгляд елементів системи окремо один від одного;
 - г) незалежність функціонування окремих елементів системи.
5. Оцінюючи додаткові грошові потоки необхідно враховувати таке:
 - а) слід брати до уваги безповоротні витрати;
 - б) необхідно враховувати неявні вигоди і витрати від проекту;

